

[Leif Hermann]

sens udtalelser til Ugejournalen i Danmarks Radio den 12. maj, hvor professoren efter en kritik af dybhorstdeponeringsundersøgelserne og disses konklusioner udtaler – jeg citerer i uddrag:

»DGU har haft to medlemmer i miljøstyrelsens vurderingsgruppe. De har fået indføjet en lang række forbehold i vurderingsgruppens rapport, men disse forbehold er blevet godt skjult af flertallet i gruppen, som tilsyneladende ikke nærer de samme betænkkeligheder, fordi de ikke er belastede af den samme geologiske viden. Nu er det gået sådan, at efter en Natradioudsendelse blev DGUs geologer kaldt til ministeriet, hvor de fik at vide, at alle var enige, og DGUs geologer måtte ikke længere udtale sig i denne sag.«

Jeg er naturligvis ikke i stand til at bekræfte indholdet af professor Berthelsens udtalelser, og jeg vil håbe, at de er ukorrekte. Jeg vil bede ministeren i sit svar eller eventuelt senere i debatten om at kommentere det nævnte citat. Hvis det er korrekt, at der er uddelt mundkurv til medarbejderne i Danmarks geologiske undersøgelse, uanset om det er ministeren, der har gjort det, eller hvem det ellers måtte være, er dette endnu en grund til at nære den største mistro til redegørelsen og dennes forudsætninger.

Jeg skal herefter knytte nogle bemærkninger til afsnittet om reaktorsikkerhed og til afsnittet om sikkerheden ved affaldsdeponeringen.

Siden det, der så underfundigt er blevet kaldt en driftshændelse på a-kraftværket på Tremileøen i 1979 i USA har spørgsmålet om reaktorsikkerheden naturligt optaget offentligheden, men ifølge ministeren er det næppe noget problem. Fejl ved a-kraftværker skal rapporteres til myndighederne, og disse kan så pålægge anlægsindehaverne at træffe særlige sikkerhedsmæssige foranstaltninger, f.eks. at lukke værket, indtil fejlen er udbedret og anlægget atter fundet i orden af myndighederne. Sådan hedder det i ministerens redogørelse. Enkelt, overskueligt og nemt, nærmest som at lappe en punkteret cykel, hvis der skulle ske noget.

Derudover beroliges vi med, at sandsynligheden for det værst tænkelige uheld, nemlig nedsmeltning af reaktorkernen, ifølge ministeren kun er en slags teoretisk størrelse. Alvorlige radioaktive udslip fra den type reak-

torer, dansk energiforsyning skal beriges med, er mindre end 1 på 10 millioner år. Det er altså helt bagatelagtigt, bortset fra at den slags statistiske størrelser ikke fortæller noget som helst om, hvorvidt det uheld indtræffer dagen efter ibrugtagningen af værket eller, om jeg så må sige, først 10 millioner år senere.

Hvad bygger styrelsen og styrelsens minister da disse vurderinger på? Enkelt nok: et engelsk elselskabs beregninger til støtte for en ansøgning om tilladelse til opførelse af en ny reaktor ved Sizewell. Ministeren formulerer det endda i sin redogørelse fikst således, at man ikke kan se, at den nævnte beregning er foretaget af et elselskab. Det finder man ud af ved at slå op i sikkerhedsredogørelsen på side 7.17.

Er de engelske tal da indiskutable, videnskabeligt fastslåede kendsgerninger, for så vidt man altså overhovedet kan tale om noget sådant i denne sammenhæng? Nej. Ifølge professor Bent Sørensens kronik i Information den 16. april 1984 er disse tal genstand for kritik i forbindelse med de høringer, der nu pågår om Sizewellansøgningen. Det får vi heller ikke noget at vide om. Professor Bent Sørensen angiver videre i den nævnte artikel, at miljøstyrelsen tilsyneladende er mere optaget af at gengive reaktorfabrikanternes og elselskabernes beregninger over sandsynligheden for kernenedsmeltning end de beregninger, der er foretaget af det amerikanske reaktortilsyn, men de er da også knap så gunstige.

Det morsomste ved det hele er, at vi afslutningsvis får at vide, at risikobetragninger ikke direkte indgår i grundlaget for myndighedernes godkendelse af kernekraftanlæg. Jeg har gennemlæst ministerens overvejelser over risikomomenterne flere gange, men den citerede konklusion fra miljøstyrelsens redogørelse er gledet ud. Mon det er en fejltagelse?

Med hensyn til affaldsdeponering skal jeg korte mit indlæg meget ned, jeg ser, at lampen lyser. Jeg skal nøjes med at sige, at her er forvirringen nærmest total.

Det oplyses, at man forkaster elværkernes egen begejstring over elværkernes egne undersøgelser, der siger, at det højradioaktive affald kan deponeres på betryggende måde i Morshorsten. Det er en rimelig og klar konklusion. Ministeren oplyser imidlertid umid-